

Viljapuude ja marjapõõsaste magneesiumipuudus

Miks muutuvad viljapuude ja marjapõõsaste lehed juba südasuvel laiguliseks? Helerohelised piklikovaalsed laigud muutuvad hiljem kollakaks või roosakaks. Millest niisugune nähtus tekib?

Vastab VÄINO PALLUM

Tõenäoliselt on siin tegemist magneesiumipuudusega. Toiteelementide vaegus võib olla otse- või kaudne.

Otsest vaegust põhjustab magneesiumväetiste mitteküllaldane kasutamine või selle elemendi väljauhtumine taimejuurte piirkonnast.

Taimede väetamisel unustatakse pahatihti, et magneesium on niisama tähtis põhitoitainena nagu lämmastik, kaalium ja fosfor ega kasutata magneesiumi sisaldavaid kompleksväetisi. Sagedased tugevad vihmajärged just tänavusel kasvuperioodil soodustasid magneesiumi väljauhtumist. Kerge lõimisega muldadel on see tõsine probleem.

Magneesiumi kaudne puudus ehk omastamishäire (taim ei saa seda muldast kätte) tekib kasvupinna liigse kuivuse korral ehk põuaperioodil. Kui pinnas on väga lubjarikas, ammooniumlämmastiku või kaaliumväetisega üleväetatud, muld liiga happeline ning sellest tuleneva mangaaniliiaga, on taimedel raske magneesiumi omastada.

Aiamulla vähese magneesiumisisalduse või selle halva omastamise indikaator-taimed on õunapuu, sõstrad ja karusmari. Kiiresti reageerivad mainitud puudusele ka luuviljalised ning vaarikas.

Kõige enne ilmneb puudusele viitav lehtede kirjuks minek vanematel lehtedel. Õunapuuvõrsete alumistel lehtedel on soonte vahel piki lehe kesksont hele- kuni kollakas- või hallikasroheline ebakorrapäraseid piklikovaalsed laigud, mis hiljem pruunistuvad. Harvem võivad esialgu ilmuda hele- ja tumepruunid teravpiirilised laigud ning alles seejärel kloroosi kahvatud laigud.

Kirsi- ja ploompuid roodudevahelised ovaalsed kloroosilaigud on oranži või punaka tooniga. Pearoo lähem ümbrus jääb nagu teistelgi taimedel rohelisteks. Hiljem ilmuvad pruunikad kalaluutaoliselt paiknevad nekroosilaigud ning kui neid esineb ohtralt, kuivavad ja varisevad lehed enneaegselt. Mustal sõstral ja karusmarjal muutub lehelaba keskpaki violetjaks, kui magneesiumipuudus süveneb. Leheservades säilib aga normaalne roheline värvus ühtlase kitsa viiruna.

Magneesiumipuuduse ilming tomatilehel...

...ja viinapuulehel.

Edaspidi tekivad nekroosilaigud ning leheservad käänduvad alla.

Maasikal ilmuvad lehesoonte vahele purpurpunased lineaarselt asuvad laigukesed, mis liituvad rohelisteks jäävate lehesoonte vahel punakateks lintideks. Hiljem muutub kogu leht purpurpunaseks, ka leheäär. Mõnikord on enne värvumist pearoo lähedal märgata kloroosilaike.

Tegelikult võib juhtuda, et on raske eristada magneesiumivaegust kaaliumi- ja mangaanivaegusest. Kaaliumipuudusel algavad aga kloroos ja pruunistumine lehe äärtelt, mis magneesiumivaegusel säilitavad roheline värvuse nagu

lehesoonte lähim ümbruski.

Mangaanipuuduse alguses on lehed marmorjad, kollakad laigukesed paiknevad üle kogu lehelaba, ka lehesoonte lähedal ja lehe äärtel. Samuti ilmnevad vaegusnähud esialgu noorematel ning keskmise vanusega lehtedel.

Magneesiumipuudus ilmneb kõigil aiakultuuridel just vanematel lehtedel, aga ka võrse alumistel lehtedel.

Magneesiumivaeguse kõrvaldamiseks kastke puid ja põõsaid magneesiumsulfaadi lahusega, 15–20g/10 l. Kiiret mõju avaldab väetise pritsimine lehtedele 50–100 g 10 l. Omastamishäire korral on õigem pritsida.